

SUSANNAH CAHALANOVÁ

MOZEK

V PLAMENECH

MŮJ
MĚSÍC
ŠÍLENSTVÍ

Příběh o cestě do pekla a zpět

MOZEK V PLAMENECH

MŮJ
MĚSÍC
ŠÍLENSTVÍ

SUSANNAH CAHALANOVÁ
MOZEK
V PLAMENECH

MŮJ
MĚSÍC
ŠÍLENSTVÍ

FORTUNA

Original title: BRAIN ON FIRE, My Month of Madness
Copyright © 2012 by Susannah Cahalan
First published by Free Press, a division of Simon & Schuster, Inc.

Czech edition © Fortuna Libri, Praha 2013
Translation © Alena Amchová, 2013

Vydalo nakladatelství Fortuna Libri v edici Fortuna Litera
www.fortunalibri.cz

Odborná redakce MUDr. Kateřina Amchová
Odpovědná redaktorka Alena Peisertová
První vydání

Žádná část této publikace nesmí být reprodukována, ukládána
do informačních systémů nebo rozšiřována jakýmkoli způsobem,
ať už elektronicky, mechanicky, fotografickou cestou nebo jinými
prostředky bez souhlasu majitele práv.

ISBN 978-80-7321-735-8

Věnováno těm bez diagnózy

Poznámka autorky IX

Předmluva XI

PRVNÍ ČÁST: BLÁZNI VÁ 1

První kapitola	Tajemné štěnice 3
Druhá kapitola	Dívka v černé krajkové podprsence 10
Třetí kapitola	Carota 13
Čtvrtá kapitola	Wrestler 20
Pátá kapitola	Sjezd 24
Šestá kapitola	Nejhledanější v Americe 27
Sedmá kapitola	Opět na cestě 31
Osmá kapitola	Pohled na sama sebe zvenčí 40
Devátá kapitola	Náznak šílenství 43
Desátá kapitola	Smišené epizody 51
Jedenáctá kapitola	Kepra 54
Dvanáctá kapitola	Lest 61
Třináctá kapitola	Buddha 65
Čtrnáctá kapitola	Polapena 70

DRUHÁ ČÁST: HODINY 73

Patnáctá kapitola	Capgrasovo mámení smyslů 75
Šestnáctá kapitola	Postiktální psychóza 80
Sedmnáctá kapitola	Mnohočetná porucha osobnosti 83
Osmnáctá kapitola	Nové zprávy 86
Devatenáctá kapitola	Velký muž 91
Dvacátá kapitola	Sklon přímky 95
Dvacátá první kapitola	Smrt s přestávkami 100
Dvacátá druhá kapitola	Nádherný zmatek 106
Dvacátá třetí kapitola	Doktor Najjar 113
Dvacátá čtvrtá kapitola	IVIG 116

Dvacátá pátá kapitola	Psovníček 121
Dvacátá šestá kapitola	Hodiny 127
Dvacátá sedmá kapitola	Biopsie mozku 135
Dvacátá osmá kapitola	Nerovný boj se zánětem 143
Dvacátá devátá kapitola	Dalmauova choroba 146
   Třicátá kapitola	Rebarbora 152
   Třicátá první kapitola	Velké odhalení 156
   Třicátá druhá kapitola	90 procent 161
   Třicátá třetí kapitola	Návrat domů 165
   Třicátá čtvrtá kapitola	California Dreamin' 169

TŘETÍ ČÁST: HLEDÁNÍ ZTRACENÉHO ČASU 173

   Třicátá pátá kapitola	Videonahrávka 175
   Třicátá šestá kapitola	Plyšová zvířátka 176
   Třicátá sedmá kapitola	Zběsilost v srdci 180
   Třicátá osmá kapitola	Přátelé 184
   Třicátá devátá kapitola	V mezích normy 189
   Čtyřicátá kapitola	Deštník 194
   Čtyřicátá první kapitola	Chronologie 197
   Čtyřicátá druhá kapitola	Nekonečný šprým 202
   Čtyřicátá třetí kapitola	NDMA 207
   Čtyřicátá čtvrtá kapitola	Částečný návrat 210
   Čtyřicátá pátá kapitola	Novinářské řemeslo 214
   Čtyřicátá šestá kapitola	Přednáška 218
   Čtyřicátá sedmá kapitola	Vymítač ďábla 221
   Čtyřicátá osmá kapitola	Pocit viny toho, který přežil 229
   Čtyřicátá devátá kapitola	Kluk od nás se vypracoval 236
   Padesátá kapitola	Nadšením bez sebe 238
   Padesátá první kapitola	Nebezpečí útěku? 242
   Padesátá druhá kapitola	Madame X 246
   Padesátá třetí kapitola	Fialová dáma 249

Poznámky 251

Ilustrace a fotografie 263

Poděkování 264

O autorce 268

POZNÁMKA AUTORKY

*Existence zapominání nebyla nikdy prokázána.
Víme pouze, že nám některé věci nepřijdou na
mysl, když to chceme.*

FRIEDRICH NIETSCHE

Vzhledem k povaze choroby, kterou jsem prodělala, a jejímu účinku na můj mozek si z měsíců, během nichž se tenhle příběh odehrával, pamatuju pouze záblesky skutečných událostí a krátké, avšak živé halucinace. Převážná většina toho období zůstává prázdná, případně zatvrzele mlhavá. Protože si nejsem fyzicky schopna si tu dobu připomenout, psaní knihy, kterou máte před sebou, je vlastně jakési cvičení, díky němuž bych měla pochopit, co jsem ztratila. S pomocí svých žurnalistických dovedností jsem využila dostupných materiálů, což byly stovky rozhovorů s lékaři, sestřičkami, přáteli a rodinou; tisíce stránek lékařských záznamů; deník mého otce z té doby; zápisník, prostřednictvím něhož spolu mí rozvedení rodiče komunikovali; útržky videonahrávek, které během mého pobytu pořídily nemocniční kamery, a obrovské množství zápisníků, do nichž jsem si poznamenávala vzpomínky, konzultace a dojmy – a tohle všechno mi pomáhalo znovu zrekonstruovat minulost, k níž má paměť neměla přístup. Pozměnila jsem některá jména a charakteristické rysy, ale jinak není nic v téhle knize fiktivní, je to směs memoárů a reportáže.

Přesto však rozhodně přiznávám, že nejsem spolehlivý zdroj. Získala jsem sice obrovské množství informací a provedla rozsáhlý průzkum, avšak vědomí, které mě definuje jako osobu, nebylo v té době přítomné. Navíc nejsem nezaujatá. Je to můj život, takže v jádru tohoto příběhu je starý problém všech novinářů, jenomže stokrát horší. Jsou tu totiž nepochybně věci, které jsem nesprávně pochopila, záha-

dy, které nikdy nevyřeším, a množství momentů, které zůstaly zapomenuty a nenapsány. To, co zbylo, je tedy novinářský ponor do nejhlubší části mého já – osobnosti, paměti, totožnosti – v pokuse najít a pochopit kousky, které byly zapomenuty.

Nejprve je tu pouze tma a ticho.

„Mám otevřené oči? Je tam někdo?“

Nepoznám, jestli hýbu ústy a jestli tu vůbec je někdo, koho bych se mohla zeptat. Je úplná tma, takže nic nevidím. Mrknu jednou, dvakrát, třikrát. V hloubi žaludku pocítím matnou předtuchu. Tenhle pocit poznávám. Mé myšlenky se jen neochotně překládají do jazyka, jako by se pomalu vynořovaly z hrnce plného melasy. Slovo po slovu přicházejí otázky: Kde to jsem? Proč mě svědí hlava? Kde jsou všichni? Pak se pomalu začíná objevovat okolní svět, nejdříve jako špendlíková hlavička, jejíž průměr se však stále zvětšuje. Ze zkaleného šera začínají vystupovat předměty a zaostřují se. Pochvilí je rozeznávám: televize, záclona, postel.

Okamžitě vím, že odsud musím vypadnout. Vrhnu se vpřed, avšak cosi mě zadrží. Mé prsty nahmatají kolem pasu silnou síťovanou vestu, která mě přidržuje k posteli jako – co je to správné slovo? – jako svěrací kazajka. Vesta je připevněna na dvou tyčích, které brání pádu z postele. Uchopím rukama chladný kov a vytahuju se nahoru, jenomže pásy na mé hrudi opět povolí jen o pár centimetrů a nepustí mě výš. Po mé pravici je zavřené okno, které vede na ulici.auta, žlutá auta. Taxíky. Jsem v New Yorku. Doma.

Než mě však stačí zalít vlna úlevy, uvidím ji. Fialovou dámu. Zírá na mě.

„Pomoc!“ vykřiknu. Její výraz se ani maličko nezmění, jako bych nic neřekla. Znovu se vrhnu proti popruhům.

„Tohle nedělejte,“ řekne zpěvavě. Slyším povědomý jamajský přízvuk.

„Sybil?“ To ale přece není možné. Sybil mě hlídala, když jsem byla malá. Od dětství jsem ji neviděla. Proč by opět vstoupila do mého života právě dneska? „Sybil? Kde to jsem?“

„V nemocnici. Měla byste se uklidnit.“ Není to Sybil.

„Bolí to.“

Fialová dáma se přisune blíže a její prsa se mi otřou o tvář, když mi odepíná ruce od zábran, nejprve pravou a pak levou. Instinktivně zdvi-

hám pravou ruku, abych se podrbala na hlavě. Místo vlasů a pokožky na hlavě však nahmatám bavlněnou čepici. Najednou do mě vlítne zlost, servu ji a oběma rukama prozkoumávám hlavu. Cítím řady a řady plastových drátků. Jeden z nich vytrhnu, což štípne, a dám si ho do úrovně očí. Je růžový. Na zápěstí mám oranžový plastový pásek. Zašilhám, ale nejsem schopna zaostřit na slova. Po pár vteřinách se mi však před očima objeví tiskací písmena: NEBEZPEČÍ ÚTĚKU.

PRVNÍ ČÁST
BLÁZNIVÁ

Pocítila jsem to podivné drnění křídel v hlavě.

-VIRGINIA WOOLFOVÁ, deník spisovatelky:

Výňatky z deníku Virginie Woolfové

